

Velike promjene na tržištu kućanskih uređaja

OD 1. OŽUJKA - NOVE ENERGETSKE OZNAKE

Energetske oznake i propisi o ekološkoj izvedbi već niz godina uvelike poboljšavaju energetske učinkovitosti proizvoda na tržištu Europske unije. Pri tome su upravo energetske oznake ili naljepnice ono što potrošač najprije primijeti na nekom proizvodu, a velike promjene u vezi s time nastupile su već 1. ožujka.

Europski propisi, direktive i uredbe o ekološkoj izvedbi (tzv. eko-dizajnu) raznih proizvoda koji troše energiju u svim zemljama Europske unije postavile su standarde koje trebaju zadovoljiti s obzirom na energetske učinkovitosti kako bi se mogli prodavati na Zajedničkom europskom tržištu. Energetska oznaka ili naljepnica pri tome služi kao jasan i jednostavan pokazatelj energetske učinkovitosti tog proizvoda, uređaja ili opreme i još nekih njihovih ključnih značajki već u trenutku odluke o kupnji. Time potrošači unaprijed mogu doznati hoće li kupnjom tog proizvoda ostvarivati uštede u njegovom vijeku trajanja, ali i doprinositi cilju smanjenja emisija stakleničkih plinova.

Procjenjuje će se da će zahtjevi za ekodizajnom proizvoda i energetske oznake u zemljama EU-a omogućiti smanjenje potroš-

nje energije za oko 230 milijuna t ekvivalenta nafte do 2030. godine. Za krajnje potrošače tih proizvoda, uređaja i opreme koji troše energiju to ujedno znači prosječno smanjenje računa za energiju za oko 285 eura godišnje. No, to nije sve jer se očekuje da će se zahvaljujući mjerama energetske učinkovitosti ostvariti dodatni prihod za europske tvrtke na razini čak 66 milijardi eura!

ENERGETSKE OZNAKE

Energetske oznake za niz kućanskih uređaja prvi put su uvedene 1994., a njihova je primjena proširena 2004. godine. Jednostavne oznake, s ljestvicom od A za najučinkovitije do G za najmanje učinkovite proizvode, u međuvremenu su postale ključni pokazatelj prema kojem potrošači odabiru proizvode koji su energetski učinkovitiji, tj. koji pri uporabi troše manje energije. No, njima se ujedno potiču proizvođači na razvoj i primjenu inovativnih rješenja s ciljem smanjenja potrošnje energije njihovih proizvoda u uporabi.

Prema podacima iz 2019. godine, energetske oznake prepoznaje čak 93% potrošača, a 79% ih uzima u obzir pri kupnji energetski učinkovitih proizvoda.

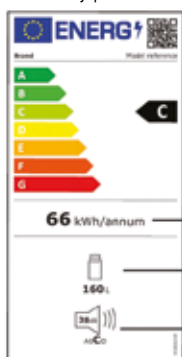
Istodobno, proizvođači se sve više trude da klasa na energetskoj oznaci na njihovim proizvodima bude viša u odnosu na konkurenciju. Može se stoga pretpostaviti da će se i proizvođači čiji proizvodi sada imaju nižu klasu energetske učinkovitosti truditi poboljšati ih, kako bi se ubuduće označavali višom klasom. Na primjer, gotovo 2/3 hladnjaka na europskom tržištu u 2006. godini bilo je

▼ Usporedba stare i nove energetske naljepnice

dosadnja energetska naljepnica

nova energetska naljepnica

QR kod koji omogućava pristup do više informacija o modelu proizvoda

izmijenjena ljestvica klasa energetske učinkovitosti (u zadanom slučaju radi se o hladnjaku koji je do sada imao klasu A+++)

godišnja potrošnja energije (u zadanom slučaju izračunata je poboljšanom metodom)

volumen uređaja (hladnjaka) u l

razina buke u dB i iskazana jednom od četiri razreda buke

Energetska naljepnica za hladnjak bez zamrzivača.

označeno klasom A, dok ih je 90% na tržištu u 2017. bilo označeno klasama A+, A++ ili A+++.

No, osim što jasno pokazuje energetska učinkovitost proizvoda, uređaja ili opreme, energetska oznaka daje još neke specifične podatke vezane uz primjenu proizvoda kao što su, primjerice, razina buke pri radu ili potrošnja vode.

NOVA GENERACIJA OZNAKA

Zbog razvoja energetske sve učinkovitijih proizvoda, ali i činjenice da je razlika između klase A++ i A+++ krajnjim potrošačima postala sve nejasnija, pojavila se potreba za određenim promjenama u energetskim oznakama. Tako će se u narednih nekoliko godina energetske oznake postupno vratiti na jednostavnije ljestvice, s rasponom oznaka A - G. Primjerice, proizvod koji je do sada imao klasu A+++ sada će možda imati klasu B ili čak nižu, no pri tome zapravo uopće neće doći ni do kakve promjene njegove potrošnje

energije. Ipak, klasom A na početku neće se označavati nijedan novoproduzveni proizvod, kako bi se ostavio prostor za razvoj novih, energetski još učinkovitijih proizvoda.

Nove oznake potrošačima će omogućiti još lakše prepoznavanje energetski najučinkovitijih proizvoda. Istodobno, proizvođače će se potaknuti na dodatni razvoj i istraživanja kako bi se pronašla energetski još učinkovitija rješenja.

Nove oznake na snagu stupile su 1. ožujka i to za četiri skupine kućanskih uređaja:

- hladnjake
- perilice posuđa
- perilice rublja
- televizore.

Uz to, 1. rujna ove godine nove oznake uvode se i za rasvjetna tijela, dok će se za sve ostale skupine proizvoda koji troše energiju nove oznake postupno uvoditi u narednim godinama. ■

Izvornik:
ec.europa.eu

EUROPSKI PROJEKT ZA JASNIJE INFORMIRANJE O PROMJENAMA

Energetski institut Hrvoje Požar u suradnji s partnerima provodi međunarodni projekt LABEL2020 koji financira Europska komisija iz programa 'Obzor 2020', a koordinira Austrijska energetska agencija za 16 članica

EU-a. Njegova je svrha pružanje učinkovitih informacija o novim energetskim oznakama za kućanske uređaje potrošačima, distributerima i proizvođačima te podrška svim sudionicima u prelasku na nove oznake.

The graphic overlay features the EU Energy Label logo, icons for various appliances (refrigerator, dishwasher, washing machine, dryer, TV), and the text 'NOVA ENERGETSKA OZNAKA' and 'OLAKŠAVA DONOŠENJE ODLUKA'. The 'LABEL 2020' logo is prominently displayed.